

AMANDA JA KULTUURILINE MITMEKESISUS

Amanda peres oli sport tähtsal kohal. Paar korda aastas oli aeg, mil Amanda isa unustas muu maailma ja oli Amanda ema arvates teleri ette naelutatud. Televiisorist näidati maailmameistrivõistlusi.

Amandale need õhtud väga meeldisid. Ta vaatas lummatult, kui kiiresti, kaugele ja kõrgele inimesed jooksid ning hüppasid. Polnud mingi ime, kui Amanda ühel õhtul peale teleri vaatamist Modole teatas: „Mina hakkan ka maailmameistriks!” Elevant lehvitas üllatunult kõrvu: „Ja mis alal, kui küsida tohib?” Amanda jäi hetkeks kimbatusse: „Kui aus olla, siis ma pole seda veel otsustanud. No ma ei tea veel, mis mul kõige paremini välja tuleb. Igatahes ma räägin isaga.” Amanda uuest ideest kuuldes pani isa ajalehe käest ja silmitses tüdruku terase pilguga. „Maailmameistriks? Miks ka mitte, maailmameister on väärikas tiitel. Miks sa seda üldse tahad?” „Nii vägev oleks finaalis teistest mööda tuisata või siis palli vastase võiduvärvasse virutada. See oleks mega! Sa ju aitad mind?” unistas Amanda valjusti. „Mhm, mina ei saa sind aidata,” vastas isa ja võttis ajalehe uuesti ette. „Kõige enam tuleb sul minu arvates vastata ühele lihtsale küsimusele.” Amanda ootas isa vastust. „Mis on maailmas kõige tähtsam? See on alati ühine üle kogu maailma. See on midagi, millel on väga suur jõud ja mis paneb inimesed saavutama seda, millest nad unistavad. See on tähtsam kui meistritiitel või ükskõik mis saavutus. Lihtne sõna. Kui sa selle leiad, võib sinust kunagi saada maailmameister.”

Amanda alustas juba järgmisel hommikul põhjaliku uurimistööga. Toa põrand oli spordiraamatuid ja ajakirju täis. Elevant istus hiirvaikselt Amanda selja taga ja igasugune kõrvadega tõmbetuule tegemine oli keelatud. „Mulle meeldib väga joosta, ma arvan, et oleksin jooksmises maailmameister. Kiirus on ju tähtis?” rääkis Amanda pigem iseendaga. „Samas olen ma alati tahtnud endale hobust saada. Sa kujuta ette, Modo, kui ma saaksin oma hobusega ratsutada! Saage tuttavaks, maailmameister Amanda takistussõidus! Vaata, kui huvitav artikkel siin sellest on. Soovide täitumine on ju oluline?” Modo vaatas vaikides pealt ja kehtas ettevaatlikult õlgu. Amanda jätkas: „Ma olen hullupööra osav jalgpallis. Treener korrutab igas trennis, et kõige tähtsam on meeskonnatöö. Mina olevat selles eriti hea. Sõbrad on ju tähtsad? Ja alles nägin ma telerist, kuidas üks noor tüdruk lumelauaga mäe otsast alla kihutas ja igasuguseid peadpööritavaid trikke tegi. Ta oli nii julge, et täitsa lõpp! Oot-oot. Julgus on ju oluline...” Tüdruku mõte jäi toppama. „Ma ei oska ikka leida seda ühte sõna.”

Amanda vaatas oma väljalõigatud artikleid ja raamatukuhja: „Ma ei saa mitte midagi parata, et mulle tundub maailma kõige tähtsam asi võit. Mis sulle on kõige tähtsam?” Modo oli istunud juba päris tükk aega vaikselt aknalaua: „Minule on tähtis näiteks see, et ma saaks hommikuti värsket spinatismuutit, samas on mulle oluline see, et

ma saan sinu sõber olla. Aga vahel on mulle väga tähtis see, et ma saaks rahus puu all istuda.” Modo oli sõbra pärast natuke mures. Talle tundus, et Amandal on mõtted natuke sassis ja ta tiirutas ühel kohal nagu vanaema kass.

„Amanda, mul on sulle üks ettepanek. Me ei saa vist enne vastust teada, kui rändama läheme. Ma tean päris mitut maailmameistrit, läheme neid vaatama.” Amanda põrnitses korraks oma tuba ja istus elevanti selga. Modo saba keerutas propellerina ja nad tõusid pilvede kohale lendu.

Kõigepealt võtsid nad suuna põhja. Varsti oli all näha suuri valgeid lumevälju ja külm puged kontidesse. „Hoia kinni, maandume! Me oleme Alaskal!” hõikas Modo. Nad maandusid väikeses lumises külakeses, kus majade katused olid paksu lumekuhja all, pakane paukus ja taevas oli hele-helesinine. Üle välja oli kuulda koerte haukumist. Hää muutus järjest valjemaks ja maja juurde kihutas koerterakend, mida juhtis üks noor inuiti naine. Elevant rääkis vaikselt: „Siin elab Kirima. Ta on eelmise aasta maailmameister kelgukoorte sõidus. See oli nii vägev, kuidas ta enne finišit ühe norraka rakendi ees kannaka tegi. Ta on üliosav. Sa oleksid seda pidanud nägema, Amanda!” „Ta on maailmameister? Kuidas see tal õnnestus?” sosistas Amanda lummatult. Kirima rakendas koerad lahti ja läks majja. Tagasi tulles oli koerte haukumisest aru saada, et ta tõi neile süüa. Kirima istus korraks saani peale maha. „Kellega ta räägib?” ei saanud Amanda aru. „Kuidas kellega? Koertega loomulikult,” vastas Modo. „Nad ei saa ju aru,” turtsatas Amanda. „Muidugi saavad, vaata,” viipas Modo londiga. Koerad läksid Kirima juurde ja keerlesid niutsudes ta ümber. Kirima seletas koertele midagi enda keeles, millest Amanda sõnagi aru ei saanud. Tema hää oli vaikne ja hellitav. Koerad hüppasid ja hõõrusid oma päid ta sülle. „Ta vist armastab oma koeri väga, sellepärast ta ongi maailmameister,” sosistas Amanda endamisi.

„Kas oled valmis edasi lendama, et veel paari üllatust näha?” küsis Modo.

Lennureis viis neid üle suure mere ühele mäejalamile, mille ümber olid tuhandetes õites kirsipuud. Majad Jaapanis olid naljaka katusega, justkui oleks keegi need tagurpidi keeranud. Nad laskusid ühe maja hoovi, mille akende tagant kostus laste rõõmsaid kilkeid. Amanda nihkus aknale lähemale ja nägi saalitait valgetes kimonotes lapsi omavahel maadlemas. „Kas see on judo?” küsis Amanda Modolt sosinal. „Jaa,” vastas elevant. „Kas näed seda meest seal saali keskel? Ta on judos mitmekordne maailmameister. Tema nimi on Akira. Praegu treenib ta väikeseid lapsi.” Amanda vaatas põnevusega, kuidas lapsed rõõmsalt üksteisele kummardasid ja müdistama hakkasid. Treeningu lõppedes oli saalis pikk rivi, kus judokad istusid vaikides põlvili ja kuulasid oma treenerit. „Mida ta räägib?” küsis Amanda Modolt. „Ta kiidab lapsi, nad olid täna vist väga tublid.” Treener näitas

lastele paar harjutust, mille peale lapsed noogutasid. Kõik see tundus eelnevast treeningust kuidagi teistmoodi ja väga rahulik. „Judos on treener väga oluline. Lapsed armastavad ja austavad teda. Jaapanis kutsutakse treenerit senseiks ehk meistriks. Kunagi oli ajalehes Akirast artikkel, kus kirjutati, et ta lausa elas lapsepõlves selles saalis, sest ta armastas judot nii väga. Kui ta vanemaks jäi ja enam ei võistelnud, sai temast sensei. Nii saab ta anda edasi oma armastust judo vastu,” selgitas Modo Amandale. Amanda tundis, kuidas iga väike osa temast imetles Akirat.

Jaapanist viis neid lennutee lõõskava päikese maale Ghanasse. „Ghanas armastavad kõik jalgpalli. Kunagi sai Ghana jalgpallikondis päris mitmel korral juunioride maailmameistriteks. Siin fännab iga väike põnn jalkat. Nagu sinagi!” Nad laskusid ühe koolimaja katusele. Kõlas kellahelin ja hoov täitus lastega. Hetkega oli pall platsil ja lapsed vihtusid selle järel joosta. Amanda jalg hakkas sügelema ja isu kampa lüüa kasvas sekunditega. „Nii kasvavad väikesed maailmameistrid, tule vaata veel, Amanda!” Nad tõusid uuesti lendu. Peaaegu igas koolihoovis ja koduõues ajasid lapsed palli taga. Paljajalu ja liiva peal, kui teisiti ei saanud. Kui parajasti päris jalgpalli käepärast ei olnud, oskasid lapsed isegi riidest või kilest ise palli meisterdada. Ühes väikeses linnas tegid nad peatuse ning Amanda ja Modo liitusid laste mänguga. Koos palli järel joostes läks aeg kiiresti ja mäng käis kirglikult. Sellist armastust jalka vastu polnud Amanda tegelikult kunagi näinud. Talle tuli meelde, kuidas tema trennikaaslane oli trennis pingil mossitanud, sest ema polnud talle uut Ronaldo pildiga särki ostanud. See poiss ei teinud terve trenni sellepärast kaasa. Juba mitmendat korda sellel päeval tuli talle meelde üks sõna. Ja ta aimas, miks. Pärast uute sõpradega hüvasti jätmist Modo seljas kodu poole lennates oli Amanda süda kerge ja rõõmus.

Õhtusöögilaua taga uuris isa Amandalt: „Noh, kuidas mu väikesel sportlasel läheb?” „Väga hästi! Ma tean, mis on maailmas kõige tähtsam asi,” ütles Amanda ja puged isale sülle. Isa lükkas prillid alla ja kuulas Amandat edasi: „Ma tahan küll saada maailmameistriks, aga tähtis pole tegelikult võit, vaid see, et sa saad teha asju, mis sulle meeldivad! Elad sa põhjas või lõunas või kasvõi mäetipus. Ma nägin täna maailmas nii palju erinevaid inimesi, kellele oli sport väga tähtis, aga igal korral oli kõige olulisem hoopis miski muu. See oli, see oli” Amandal jäi õhk natuke kurku pidama ja ta pahvatas: „Suur armastus! Usu mind, isa, et kui seda pole, siis läheb asi metsa, lumehange või oma väravasse!”

Isal hakkas järsku nina sügelema. Amanda arvates juhtus see üsna kummalistel hetkedel: ükskord tema sünnipäeva hommikul, teinekord laevalt karantiinist koju tulles ja ükskord ühe filmi lõppedes. Igatahes sügeles isa nina seekord väga tugevalt. Küll need isad on ikka vahel kummalised.

AMANDA JA HARIDUS

Amanda lasteaeda tuli uus õpetaja. Tema nimi oli Veera ja ta oli venelanna. Tal olid pikad punased juuksed ja ilusad sädelevad kõrvarõngad. Veera lõhnas Amanda arvates magusalt ja üleüldse tõi ta nende rühma „uusi tuuli”. Veera oli maailmas palju ringi reisinud ja töötanud õpetajana erinevates maades. Veera armastas palju ja kiiresti rääkida.

„Ta on natuke linnu moodi. Ta kannab kirevaid sulgedest ehteid ja tema seelikud justkui lendaksid ta ümber. Ta on nagu paabulind. Nii äge!” tutvustas Amanda elevandile uut olukorda lasteaias.

Veera oli hea õpetaja. Ainult matemaatika tundus endiselt keeruline. „Ma ei saa aru, miks peab kõike liitma ja lahutama ja hulkadeks jagama? Miks ei või näiteks kaks pirni ja kolm õuna olla kokku lihtsalt puuviljad?” seletas Amanda õhtul Modole kodutrepil kõõludes. Modo kuulas vaikides ja lehvitas kõrvadega Amandale sooja tuult.

Matemaatikatund tuli vaatamata Amanda murele ikka igal esmaspäeval uuesti. Paar last olid juba oma töö valmis saanud ja üks tüdruk oli pliiatsiotsa ära närinud, kui Veera küsis lastelt ootamatu küsimuse: „Kelleks te saada tahate? Kui mina teievanune olin, siis teadsin, et minust saab õpetaja! See on nii tore amet,” siristas ta. Lapsed nohisesid ja vaatasid üksteise otsa. Üks tahtis saada teadlaseks ja teine loomaarstiks. Paar tüdrukut läksid elevile ja pakkusid igasuguseid uhkeid ameteid. Ainult Amanda ohkas sügavalt.

Veera läks jutuga elevile: „Kui ma aasta tagasi Ugandas õpetaja olin, kohtusin ma ühe poisiga. Tema nimi on Simon. Ta on teist paar aastat vanem ja käis siis esimeses klassis. Ma mäletan väga hästi, et ta lemmiktund oli matemaatika. Simon tahab ka õpetajaks saada, täpselt nagu mina!” Järsku jäi Veera ootamatult vaikseks. „Aga see pole kahjuks nii lihtne.” Ja seekord ohkas tema sügavalt. Amanda kuulas Veerat murelikult.

Õhtul kodus rääkis Amanda Modole päevauudiseid: „Mõtle, Veera oli minuvanune, kui ta teadis, et temast saab õpetaja. Ta rääkis meile täna oma tuttavast poisist

Simonist, kes elab Ugandas. Kui ta temast rääkis, siis oli tema hääl kuidagi uhkust ja igatsust täis. Aga siis ütles ta, et Simonil pole lihtne õpetajaks saada. Kas sa tead, miks?” Amanda kallistas elevandi lillekirjut lonti ja Modo proovis ettevaatlikult seletada.

„Kelleks sina suurena saada tahad?”

„Maailmameistriks ja õpetajaks!” vastas Amanda kiirelt.

„Väga hea, aga mida sa teed selleks, et õpetajaks saada?” usutles elevand edasi.

„Õpin hästi, saan häid hindeid ja teen eksameid!” teadis Amanda kiirelt vastuseid.

„Tore, aga kujuta ette, et su isal ja emal pole raha, et sind kooli saata või sul pole õpetajat, kes sind õpetaks või et koolimaja üldse polegi?”

Amanda ei saanud aru: „Miks mu emal ja isal ei peaks raha olema, nad käivad ju tööl ... Ja miks ei peaks kooli olema?” oli Amanda nüüd ilmselges segaduses.

„Tule, magamaminekuni on veel veidike aega, lähme seiklema!” pakkus elevand.

Amanda hüppas elevandi turjale ja kogu tuba hakkas keerlema. Modo ja Amanda tõusid lendu ja varsti olid nad pilvedest kõrgemal. Neile lendas vastu üks lennuk, mille peal oli kirjas „Uganda”.

„Kas me läheme Ugandasse?” küsis Amanda elevandilt.

„Jaa, ma arvan, et ma tean seda poissi ja tema perekonda. Tal on neli õde ja venda. Simon oli eelmisel aastal klassi parim õpilane, kui ta isa ootamatult haigeks jäi ja sellest ajast enam tööl käia ei saa. Maisisaak on sel aastal põua tõttu nigel ja ei toida enam peret ära. Ema oli tal väga hinnatud õmbleja, kuni masin läks katki. Nii jäi tema ka tööta,” selgitas Modo Amandale tuult trotsides. „Aga miks Simon koolis käia ei saa?” ei saanud Amanda ikka aru.” Sellepärast, et Ugandas peab laps koolis käima koolivormiga ja ostma koolivahendeid. See on perele kallid ja nad ei saa seda endale lubada. Nii jäävadki osad lapsed haredusest ilma. Samamoodi Simon. Sellest on väga kahju, ta on väga tark poiss. Aga ma usun, et pere pingutab selle nimel väga.”

Nad maandusid ühe ilusa maja juurde. Maja ümber siba-sid kanad ja põngerjad jooksid võidu. Amanda ja Modo hiilisid lähemale. Lapsed kogusid kivikesi ja hakkasid pulgaga maapinna peale mingeid jooni vedama. Simon õpetas midagi rahulikult väiksematele ja ladus kividest tehteid. Amanda nihkus Modoga lähemale. „Ma tean seda! See on liitmine. See on nii raske, Modo. Mul ei tule see vahel välja.” Simon ladus kivid väikestesse hulkadesse ja muudkui loendas koos väikeste õdede ja vendadega numbraid. „Modo, ma sain aru! Kui sa kolm kivi ja viis kivi kokku paned ja siis üle loendad, ongi vastus käes! Simonist saab kindlasti hea õpetaja!” Järsku jäi Amanda tõsi-seks: „Kahju, et see tal lihtne pole.”

Järsku kostis maja akendest elevil juttu ja edvistamist. Majast väljus kirju salliga naine ja Simoni ema lehvitas külalisele. „Kes see oli?” uudishimutses Amanda. Modo ajas kõrvad laiali, üritas kuulata ja läks järsku elevile: „See naine tellis Simoni ema käest just mitu uut kleiti!” proovis Modo vaikelt pasundada. „Kas saad aru, mis see tähendab, Amanda? Simoni isa on õmblusmasina ära parandanud ja nüüd on emal tööd!” Amanda vaatas Modole suurte silmadega otsa ja ta sosistas erutunult: „See tähendab, et Simon saab tagasi kooli!” Ja ta tundis hinges tohutu suurt kergendust.

Järgmisel esmaspäeval lasteaeda minnes ootas Amanda matemaatikatundi. Veera oli õpetamisega sõiduvees ja isegi tema sulgedest kõrvarõngad lehvisid ta jutuvada peale.

Keset tundi võttis Amanda taskust välja väiksed kollased kivid ja ladus need endale vihiku ette. Ühte, kõige suuremat, hoidis ta taskupõhjas peidus.

Amanda ohkas kergelt ja pigistas taskupõhjas oma uut talismani.

Talle tulid silmade ette Modo, Simon, katkine õmblusmasin ja kulla hinnaga koolivorm. Ta mõistis, et elus ei ole kõik lihtne, aga raskustest tuleb alati üle saada. Ka matemaatikast.

AMANDA JA INIMÕIGUSED

Amandal olid kodus omad kohustused. Ta pidi enda tuba koristama, elutoas lilli kastma ja supiks porgandeid koorima. Viimane meeldis talle väga, sest ema oli ostnud ühe laheda noa, mis lõikas porgandilt sellise peenikese koore. Veel oli tal üks mitte nii meeldiv ülesanne. Ta pidi maasikapeenart rohima. Ema ütles ikka: „Kes armastab maasikamoosi meie peres kõige rohkem? Sina, Amanda! Nii et näpud kohe käima.”

Maasikapeenar oli Amanda arvates liiga pikk. Modo ei saanud peenra vahele appi tulla, sest pärast ei oleks seal olnud ühtegi maasikat, vaid hoopis toormoos. Seega oli elevandi ülesanne innustada Amandat tööd tegema.

Modole tegi Amanda torin nalja. „Teeme reeglid. Sina ei tohi mitte ühtegi maasikat enne suhu pista, kui üks rida on rohitud. Kui see on tehtud, saad nagu palga ning võid kolm maasikat ära süüa,” proovis elevand asja mänguks keerata. „Miks pean mina tööd tegema? Ma olen väike laps ja peaksin niisama maasikaid saama,” turtus Amanda.

„Tohoo, kas see on siis nii raske töö? Pealegi on su emal õigus, sina ju sööd neid.”

„Minu õpetaja ütleb alati, et väikese inimese töö on mäng. Maasikate rohimisest pole ta kordagi rääkinud. See on ebaõiglane!” vaidles Amanda edasi.

„Amanda, sa ei saa ju ahastada sellise väikese asja pärast nagu ema aitamine maasikate rohimisega. Maailmas on lapsi, kes peavad päriselt hommikust õhtuni töötama,” imestas elevand. „Pealegi, ma nägin alles paar päeva tagasi ühes kivikarjääri kaevanduses midagi, mis mul siiani silmade ees on. Kui sa tahad teada, kuidas näeb välja ebaõiglus, siis püüame siin peenra vahel kiiresti teha ja oleme tunni aja pärast lennuks valmis.”

Modo viis Amanda linnulennul ühte kivikarjääri, mis oli Amanda kodust väga kaugel. Nad maandusid just siis, kui päike seal tõusis ja päev sai alguse. Riburadapidi tulid karjääri töölisel. Nende seas vedasid uniselt jalgu järel ka mitu väikest poissi, kes hakkasid koos suurte mees-
tega kive lahti taguma. Töö paistis raske ja suured kivid ei tahtnud ega tahtnud puruneda. Olles kogunud paraja

hunniku, kühveldasid poisid kivid kärule. Kärud käis kivise tee peale vinta-vänta ja ühel hetkel kukkus see koos koor-
maga ümber. Keegi vanem mees tuli pahandades poiste juurde ja vehkis tagatipuks kätega. Amanda ei saanud küll jutust aru, aga nägi, et väiksem poiss pühkis silmi. Oli see tolm või miski muu, ei saanud Amanda aru. Hambad ristis kühveldasid poisid kärud uuesti täis ja jätkasid tööd.

„Selline näeb välja ebaõiglus,” sosistas Modo, „väiksem poiss on sinuvanune ja vean kihla, et tal pole aega mõeldagi, kas talle meeldib see töö või mitte. Nii väikesed lapsed ei tohiks päev otsa tööd teha, vaid peaksid lasteaias või koolis käima, mängima ja õppima. Kui on väga rasked olud, saadavad maailmas osad vanemad oma lapsed aga kooli asemel tööle, et õhtul oleks kõigil midagi süüa ja koht, kuhu magama heita. Ma usun, et üks nemad sooviksid samuti, et nende pisikesed käiksid pigem koolis, kuid nad ei oska leida olukorrale teist lahendust.”

Modo läks kiviseina juurde, kust poisid kive lahti tagusid. Elevand võttis oma priske jõu kokku ja nõjatus pepuga vastu kiviseina. Suur hulk kive langes kerge vaevaga maha. Tühja käruga tagasi tulles imestasid poisid väga, nähes lahtist kiviklibu. Terve päeva rassisid Amanda ja Modo salaja tööd teha. Modo pepu oli õhtuks päris valus.

Paari päeva pärast palus Amanda emalt abi kirja kirjutamisel.

LUGUPEETUD PRESIDENT

LASTE KÕIGE TÄHTSAM TÖÖ ON MÄNGIMINE JA KOOLIS KÄIMINE. LAPSED EI TOHI RASKET TÖÖD TEHA. MINU ELEVANT EI SAA JUBA KAKS PÄEVA PEPU PEAL ISTUDA. MA NÕUAN VIIVITAMATULT KIVIDE TAGUMISE ASENDAMIST MÕNE TOREDA KOHUSTUSEGA. MINU LEMMIKUD ON MAASIKAPEENRA ROHIMINE JA PORGANDITE KOORIMINE.

HEADE SOOVIDEGA
AMANDA JA MODO

PS MAASIKAPEENAR EI TOHI OLLA ÜLE KOLME MEETRI PIKK JA LUBATUD ON KOORIDA KOLM PORGANDIT PÄEVAS.

AMANDA JA VÕRDÕIGUSLIKKUS

Amanda isa oli meremees ja tema kabinet oli väga põnev paik. Vahel, kui Amandal uni ära läks, hiilis ta isa tuppa ja imetles tema asju. Seal olid suured maakaardid ja paksud raamatud. Kõige huvitavam asi oli aga kõige kõrgemal riiulil.

„Modo, palun too see jälle alla,” palus Amanda ühel hommikul oma sõpra.

Elevant asetaski õrnalt lauale ühe suure karika. Karikas nägi välja nagu kullast jalgpall ja selle peal väiksel tahvil oli kirjas Amanda isa nimi. Isa oli noorena olnud kõva jalgpallur. Amanda arvates oli tal vähemalt sada karikat ja sada medalit, aga selle ühe karika üle oli isa kõige uhkem.

Kolmapäeval oli lasteaias stendil teadaanne. Õigemini oli see kutse jalgpallitreenni. Poisid olid kihevilt ja tagusid kõiki ümmargusi asju, nii et õpetaja oli päris pahane.

Amanda armastas väga jalgpalli mängida. Kodus kuuri taga oli neil kalavõrgust värav ja sellest ajast saadik, kui Amanda kõndima õppis, ajasid nad isaga tihti koos palli taga. Väravasse palli saamine polnud Amandale mingi raskus. Polnud ka mingi ime, kui Amanda isa ta trenni kirja pani, ehkki Amanda oli ainuke tüdruk terves nimekirjas.

„Sa saad hakkama,” julgustas elevant ärevat Amandat.

Esimese trenni aeg oli käes ja treener puhus vilet.

Mänguks valiti kaks kaptenit, kes hakkasid endale meeskonda valima. Kordamööda kutsusid kaptenid teisi lapsi enda meeskonda, aga Amanda nime ei tulnud ega tulnud.

Amanda säär hakkas sügelema ja nutt tuli kurku. Viimaks oli jäänud kaks last, üks nendest Amanda.

Ühe meeskonna kapten viskas mütsi murule ja pörkas: „Mina plikat ei taha. Ta ei saa pallilegi pihta!”

Teine kapten nohises vaikselt.

„Ole vapper, Amanda,” sosistas elevant ja tegi kõrvadega talle lohutuseks sooja tuult. „Nad ei tea, kui osav sa oled, ja arvavad, et jalgpall on ainult poiste värk, näita neile!”

Amanda ajas pea püsti ja võttis viimase valiku väärilt vastu. Kõlas vile. Amanda lükkas patsid taha ja tuiskas pallile järele. Tohoo tont! Oleks te näinud, kuidas tema

jalad palliga triblasid, millised head söödud ta andis ja missugused kolm väravat Amanda tagatippu lõi.

Modo huilgas tribüünil nagu pöörane. Pärast trenni patsitasid nii võistkonna kapten kui ka treener Amandale tunnustavalt õlale.

Kui isa õhtul koju tuli, oli Amanda juba teki all.

„Kuidas läks, Amanda?”

„Treener ütles, et mul on pall jala külge liimitud. Mis see tähendab?”

Isa muheles uhkusest ja andis unemusi: „See tähendab seda, et sa oled minu tütar.”

AMANDA JA RÄNNE

Amandal on mitu head sõpra. Üks oli loomulikult elevant Modo. Modo oli väga hea sõber, piisas tema peale mõtlemisest, kui ta juba platsis oli. Kui nad vahel Amandaga vaidlema läksid, tasus elevandil saba vibutada ja minema lennata. Seetõttu ei tülitsevad nad mitte kunagi.

Amandal oli veel üks sõber, Peter. Temaga oli hullupööra põnev mängida. Amanda ema ütles alati, et Peterist saab kunagi üks tähtis insener. Kindlasti leiutab ta ühel päeval ajamasina.

Lasteaias oli Amanda parim sõber Sofi. Teda ootas Amanda alati lasteaia aknal, sest Sofi armastas kaua magada ja tuli alati Amandast hiljem.

Nii ootaski Amanda Sofit ühel päeval akna peal, kui värvast tulid sisse võõrad inimesed – ema tütreaga. Tüdruk kõndis vaikselt ema kõrval ja hoidis tema käest tugevalt kinni. Peagi oli koridorist kuulda jutuvadinat ja õpetaja hüüdis lastele: „Saage tuttavaks, tema nimi on Sune, ta kolis siia Keeniast.”

Amanda vaatas Sunet. Tal olid suured tumedad silmad ja imeilusad mustad krussid juuksed. Tema kleit oli nii kirju, et Amanda pilgutas lausa silmi. Ta oli välimuselt Amandast veidike erinev. Amandal on nahk heledat värvi. Tõsi on see, et vahel päikese käes läheb see tumedamaks, aga mitte kunagi nii tumedaks, kui see oli Sunel.

„Sune kolis siia väga-väga kaugelt, olge tema vastu sõbralikud!” vuristas õpetaja. „Sina, Amanda, hoolitse palun selle eest, et Sune tunneks ennast oodatuna. Näita talle, kus on meie mänguasjad.”

Amanda võttis vaikselt Sunel käest kinni ja tundis lausa läbi uue tüdruku pihu tema südame pekslemist. „Ära kardada, mina olen Amanda!” proovis ta julgustada oma uut sõpra.

Kolm last olid lauamängu pooleli jätanud ja uudistasid uustulnukat: „Hoppa, kust tema siia lendas? Võib-olla on ta söönud liiga palju šokolaadi? Või tulnud siia hoopis lõvi või elevandi koopast?” viskasid nad uue tüdruku üle tobedat nalja.

Sune hoidis Amandal veel tugevamalt käest kinni.

Korraga tekkis ruumi tuulispask, mis paiskas targutajad pepuli maha. „No on alles rumalad jõmpsikad,” pasundas ootamatult elevant Modo. „Kas elevant elab koopas? Või kas keegi saab nahavärvi šokolaadi süües? Mida te siin lasteaias küll õpite?”

Just seda oligi Amandale vaja.

„Esiteks,” ütles Amanda narrijate ette seisma jäädes väga tähtsa häälega, „Sune on minu uus sõber. Teiseks pole oluline, kas sul on kõrvad natuke laiali, prillid ees või teistmoodi välimus. Tähtis on see, et sa oled hea laps. Kolmandaks on väga tobe arvata, et kõik lapsed peaksid olema ühtemoodi. Ja neljandaks, koopas elavad hoopis nahkhiired ...”

Nii ütles Amanda ühe hingetõmbega kümme tähtsat lauset.

Amanda tundis oma rühmakaaslaste pärast häbi ning ka narrijad vaatasid oma varbaid ja ajasid süüd üksteise peale.

Modo tundis oma väikese sõbra üle väga suurt heameelt. „Sa oled mu väike julge Amanda,” muheles elevant hiljem Amanda toas istudes. „Sune on väga tore tüdruk,” selgitas Amanda, „ta oskab rühmas kõige paremini arvutada ja ta on nii osav tantsija. Ta õpetas meile vihmatantsu. Seal olid nii kiired sammud. Veel teab ta sama laulu, mis minagi. Tead küll, „Meeril oli talleke”? Mul on nii hea meel, et Sune meie rühma tuli!”

„Muidugi, mu väike sõber,” kallistas elevant enne äralendu Amandat. „Ära unusta kunagi, et kõige tähtsam on see, et sul on hea süda.”

AMANDA JA TERVIS

Amanda isa oli meremees ja tema ülesanne oli hoida tüüri. Nii oli Amandale teada. Ükskord käis Amanda oma isa laeval, kui see sadamasse jõudis. Laev oli nii suur nagu kaubamaja.

Kui jutt kodus isa tööle läks, ohkas Amanda ema sageli, et ta on meremehe naine. Ajapikku taipas Amanda, et ema ütleb seda alati enne isa ärasõitu. Isa jäi merele alati liiga kauaks ja igatsus tuli Amandal tihti peale. Ju siis emal ka. Enne ärasõitu ütles isa iga kord: „Sina, Amanda, oled mu majakas.” Amandale oli see väga tähtis.

Lasteaia jõululaat oli tulekul ning Modo ja Amanda olid elevil. Nad lõikasid vanadest ajakirjadest hunnikute viisi sädelevaid pilte ja meisterdasid kaarte. Amanda lõikas ja kleepis ning Modo tegi liimi kuivatamiseks kõrvadega tuult.

Isa oli homme koju tulemas. Kõrvaltoas helises telefon. Modo pani oma suure kõrva vastu Amanda toa seina ja üritas kuulata. Amanda ema hääl kostus murelikuna. Ta rääkis võõras keeles ja Modo tõlkis Amandale nii palju, kui kuulis: „Kõhuvalu, nakkus ...” Kõige rohkem hirmutas Amandat aga sõna „karantiin”. See tähendab seda, kui oled haige ega tohi toast välja minna. Aga isa ei olnud kodus, oma toas. Isa oli võõral maal.

Söögilauas oli ema kuidagi näost ära ja Amandal oli temast kahju.

„Kes helistas?” päris Amanda.

„Sadamast laevakapten, isa laeval sattus üks paha bakter toidu sisse ja hulk mehi peab haiglas olema, isa ka.”

Amanda oli samuti haige olnud, aga haiglas mitte kunagi. Ema jätkas: „Isal on kõht valus ja kahjuks peab ta veel nädal aega seal olema. See on see, kui kokk käsi ei pese.” „Terve nädal!” ehmatas Amanda ja jooksis oma tuppa. Amanda silmad täitusid veega. Mitte keegi polnud talle kunagi õpetanud, kuidas olla vapper meremehe tütar. Nüüd pidi ta aga ootama isa nii kaua ja veel mingi tobeda bakteri pärast.

„Modo, kus sa oled?” kutsus nutune Amanda elevanti.

Modo suur süda tõmbus Amandat nähes väiksemaks.

„Ära nutsa, Amanda, isa saab terveks. Vahel juhtub, et pa-had bakterid satuvad toidu sisse ja jõuavad nii mõne to-reda meremehe kõhtu. Kahjuks pole paljudes maades piisavalt vett ega seepi.” „Pole seepi? Millega nad siis käsi pesevad?” imestas Amanda.

„Kui aus olla, siis mina unustan vahel samuti käsi pesta,” tunnistas Amanda.

Modo vangutas pead: „Käsi peab alati pesema. Aga ma tean, mida võiksime nüüd teha, Amanda. Su isal oleks kindlasti selle üle uhke tunne ja hea meel!”

Amanda pühkis oma nutust tatise nina ja kallistas elevanti. Isa oli talle rääkinud, et ka kõige tormisemal ja pimedamal ööl vilgub väike vapper majakas alati eredalt kodusada-mas ja aitab laeval vapralt kaldale jõuda. Ja tema oli ju oma isa majakas. Ta ei saanud isa alt vedada.

Paari päeva pärast oli lasteaias jõululaat. Terve saal lõh-nas piparkookide, küpsiste ja vahvlite järele. Ühest letist tuli aga sootuks teistmoodi lõhna. Õpetaja jäi Amanda leti ette mõtlikult seisma. Letil olid ilusate karpide sisse meis-terdatud värvilised seebipallid. Karpide peale oli kirjuta-tud „Pese käsi seebiga!”

AMANDA JA TARBIMINE

Igal neljapäeval oli Amanda lasteaias koduste mänguasjade päev. See oli selline päev, kus kõik lapsed võisid kodust oma lemmikud kaasa võtta ja kui aus olla, siis nad ootasid seda väga. Mitte sellepärast, et lasteaias mänguasju polnud, vaid sellepärast, et oma mänguasi tundus igaühele kõige kallim ja nii tore oli seda teistele näidata.

Kolmapäeva õhtul rivistas Amanda oma mänguasjad voodile. Ega tal neid palju olnudki: nukk Marie, kaelkirjak, vildist pesukaru, heegeldatud jännes, tumedate juustega Barbie ja lillekirju riidetükkidest pehme elevant.

Järsku pani soe tuul Amanda tuka lehvima. Elevant Modo itsitas aknalaua: „Amanda, sul on pea sassis. Milleks on sul lasteaeda nii palju mänguasju vaja kaasa võtta?”

Amanda pörnitses oma kaisukaid voodil. „Sina ei saa aru, Modo. Anni võtab igal neljapäeval tuttuue nuku kaasa. Tal on 11 Barbiet, viis tumedate ja kuus heledate juustega, kolm Keni. Veel on tal kolm rääkivat nukku ja üks mitterääkiv, aga see-eest pissiv beebinukk. Kaisukatest ma parem ei räägi, nendest on tal on igal lõunal voodis lausa uputus. Lisaks on Barbiedel kaks autot ja kolm poni. Osad Barbied on juba emad ja nendel on beebid ...” „Aitab, aitab,” segas elevant vahele, „mis ta nende kõigiga peale hakkab? Sa ei ole ju ometi Anni peale kade?”

Amanda mõtles: „Mina ka ei tea, alles eelmisel nädalal tuli Anni rühma ja ütles, et kui ta tahab, ostab isa talle taevast tähe. Jah, Modo. Sa kuulsid õigesti. Tähe! Pealegi saaks ta sellele oma nime panna. Nad on vist väga rikkad, Anni isal on oma firma.”

Amanda pörnitses ahastava näoga Modole otsa.

„Kulla Amanda,” lausus elevant targal moel, „lähme jalu-tame. Kas sa tead seda suurt punastest tellistest maja sinu kõrvaltänava lõpus, suure roheline traataiaga?”

Amanda võttis Modo londi otsast kinni ja nad läksid vaikselt väravast välja. Kell oli palju ja enamik poode oli juba kinni. Amanda ja Modo jäid punase maja värava taha seisma. Värava peal oli kirjas „taaskasutuskeskus”.

Modo tõstis Amanda üle värava ja lendas ise järele. Seal

olid suured konteinerid igasuguste siltidega. „Mis koht see on?” uudistas Amanda ringi.

„Papp, metall, kodumasinad, mööbel, elektritarbed,” vee-ris Amanda keerulisi sõnu.

Maja hoovipoolne aken oli praakil ja vaikselt piilusid nad majja sisse. „Vaata, Amanda, kui palju asju siin on. Inimesed töid need siia, sest nad ei tahtnud neid enam. Siia tuuaksegi asju, mida ei vajata, et keegi teine saaks neid kasutada. Ühed toovad ja teised viivad. Nii tekib prügi vähem ning hoiame keskkonda.”

„Vaata, Amanda!” Elevant osutas londiga suurte kirjute riiulite poole, kus pisut nukrate nägudega mänguasjad ootasid rivis uusi omanikke. Lauamängud, raamatud ja klotsid olid küll veidi kasutatud moega, aga täiesti mängitavad. Suur käru pehmete mänguasjadega oli kurvalt üle ääre ajamas. Nukud vaatasid tühjade pilkudega, justkui igatsedes oma peremehi taga. Amanda tundis neid vaadates nii suurt kurbust ja mõtles, et nüüd hakkab ta enda mänguasju veel palju rohkem armastama.

„Inimesed ostavad väga palju asju, palju rohkem, kui nad vajavad. Uued kleidid, kingad, telefonid, kööginõud – või nagu Annilgi, igal nädalal uus nukk. Kõige selle tootmine, transport ja ladustamine kurnab loodust ning tegelikult inimesigi. Vana ei jõua ära kuluda, kui juba uus ostetakse. Ennekuulmatu! Nii me upume varsti asjade sisse ära. Kogu maailm upub. Pane mu sõnu tähele, Amanda,” ohkas elevant ringi vaadates, „taaskasutuskeskus on üks väärt koht. Siit asju valides ei toodeta sinu jaoks vähemalt enam uut juurde, vaid puhutakse vanale asjale uus elu sisse.”

„Vaata, roosa nukuvanker!” kiljatas äkki Amanda. „Ma olen nii kaua seda soovinud.”

Järgmisel päeval emaga jalutades vedas Amanda ema salamisi taaskasutuskeskuse värava taha. „Ema, läheme vaatame sisse, see tundub nii põnev koht,” sikutas Amanda ema varrukast.

Amanda ema leidis plaadiriulilt oma noorusaja lemmikbändi plaadi, sametkangast käekoti ja retropluusi.

Amanda kärutas oma roosa käruga uhkelt kodu poole.

„Modo,” sosistas Amanda õhtul elevandile. „mul on nii hea meel, et sa mulle seda kohta näitasid. Ma räägin homme Annile ka sellest. Mina küll ei taha, et Anni asjade sisse ära upuks. See oleks päris kole pilt.”

Kadedusenoot oli Amanda häälest kuhugi rändama läinud ja Modo tundis salamisi selle üle uhkust.

AMANDA JA TOIT

Amanda kõige lemmikum toit oli vanaema tehtud toit. Ükskõik, mida mammi tegi, oli see maailma parim. Kaneelisai oli just paraja kaneeliga ja piimasupile ei tulnud kunagi kilet peale. Ja igal aastal oli Amandal oma sünnipäeval sama soov – vanaema mustikakook.

„Mammi, sa ju teed mulle kooki?” tuletas Amanda seda alati meelde ja vanaema muheles heameelest.

Tähtis päev algas juba hommikul kell kuus. Miks sünnipäevalastel nii vara uni ära läheb, ei tea ka naabri koer. Igatahes oli Amanda oma padja puhvi ajanud ja ootas midagi suurt.

Vaikselt hakkasid kardinad sahisema ja kellegi potsakas keha maandus voodipeatsis.

„Palju õnne, Amanda!” pasundas elegant Modo.

Amanda oli varbaotsani õnnelik. „Luba, et sa jääd siia terveks päevaks! Täna on tegi mu vanaema mustikakooki ja ausalt, see on maailma parim!”

Ema ja isa sussisahina peale silus Amanda padja siledaks ja pigistas silmad uuesti kinni. Kui toredad on sünnipäevahommikud!

„Palju õnne, Amanda!” Isa ulatas pehme kaisupesukaru ja ema suure-suure kirsikoogi. Tegelikult tundis juba Amanda lõhnast, et tegu polnud vanaema koogiga. „Vanaema tervitab! Kahjuks läks Miisu õue kolama ja ta ei saa täna linna sõita.”

Amanda must tukk turritas pahuralt.

„Kirsikook pole see. Minu sünnipäeval on alati olnud mustikakook, sest see on maailma parim!” selgitas Amanda pärast ema-isa lahkumist Modole. Seepeale jäi elegant hiire kombel vait.

„Tahad ma näitan, mis võib olla kellegi jaoks maailma parim?”

Enne kui Amanda vastata jõudis, istus ta juba Modo kivil ja elevandi suured kõrvad võtsid taevas pilvede vahel tuult alla.

Nende lennureis lõppes ühel kaugel maal kivist maja akna taga. Maja ümbruses oli kiviklibu, aia taga tilluke põllulapp ja kaugel kõrgusid mäed. Kogu vaatepilt oli

imeilus. Amanda ja Modo piilusid vaikselt aknast sisse. Majas istusid ema ja kaks poega maas vaibal ning sõid kausikestest riisi. Kui kausid olid tühjaks söödud, võttis ema purgist küpsise ja andis poisile: „Palju õnne sünnipäevaks, kullake!”

„Aitäh sulle!” kallistas poiss ema hellalt.

Vaikselt patsutas poiss oma väikevenna seljale ja pistis pool oma küpsisest talle salaja taskusse.

„Vaata, Amanda, ka temal on täna sünnipäev,” sosistas Modo, „ainult et ilma koogi ja mossitamiseta, näed? Tema maailma parim on see, mida saab armsate inimestega jagada.”

Kui Amanda õhtul kodus kirsitordi pealt küünlaid puhuma hakkas, oli tal südames kaks imelikku tunnet. Esimene tunne oli natuke häbi sarnane ja teine oli midagi unistuse moodi.

„Modo saab mind kindlasti aidata,” mõtles Amanda ja pakkis kolm suurt tükki torti kõrvale.

AMANDA JA VESI

Kell oli saanud üheksa ja Amanda kõõlus diivani käepidemel, kui ema teda hõikas: „Pessu, kell on juba palju!”

Silmi hõõrudes vedas Amanda ennast vannituppa ja tundis korraga tuttavat sooja tuult. „Kas sina?” sosistas Amanda.

„Mina,” vastas elevant.

Maailmas polnud Amandal mitte ühtegi nii head sõpra, kui oli seda Modo. Elevant ilmus tema juurde alati sellel hetkel, kui Amanda sõbrast kõige rohkem puudust tundis. Modol oli lillekirju roheline pehme lont ja maailma kõige targemad silmad. „KUS sa nii kaua olnud oled?” küsis Amanda ja surus oma pea Modo pehme põse vastu.

Amanda lasi kraanist vee voolama ja seebivaht tekitas suuri vahuseid mulle. Asi läks päris pööraseks. Hambaharjaga pritsides tekkisid peeglile valged täpid ja näpuga neis veidi sodides joonistus sinna justkui maailmakaart. Elevant ohkas vaikselt ja hakkas käterätikuga segadust kuivatama.

„Tee mulle purskkaevu,” kilkas Amanda, „palun, palun tee!” Elevant vangutas oma tarka pead. Hellalt tõstis ta Amanda londiga endale selga. „Tule minuga kaasa, ma näitan sulle midagi.”

Vannituba hakkas pöörlema, elevandi suured kõrvad lehvitasid tuult ja saba keerles nagu propeller. Möödus üks silmapilk, kui tema tontsakas keha maast üles tõusis ja nende õhureis võis alata.

Modo ja Amanda jõudsid pilvede vahele. Nende all laiuisid kõrged mäed ja varsti juba kollased liivaväljad. Külad, millest nad üle lendasid, olid hoopis teistsugused kui Amanda kodus. Meres ujusid võidu delfiinid ja veelinnud kisasid üksteise peale.

„Kus me oleme?” küsis Amanda.

„Me läheme ühele saarele, mis asub Vaikses ookeanis. Siin on üks väga ilus paik, mida turistid ja kohalikud külastada armastavad. Aga kui aus olla, siis käituda nad küll eriti ei oska. Kohe näed!”

Modo lisas kiirust ja varsti olid nad ühe ranna kohal, kus inimesed päevitasid ja muusika mängis.

„Kas näed?” viipas elevant londiga rannakohviku suunas.

Maja nurgas seisis suur prügikast, mis oli prahti ääreni täis. Kogu ümbrus, mis jäi rannast veidi eemale, oli kaetud kilekottide, plastpudelite ja jäätisepaberitega. Osa prügist oli juba merre hõljunud ja linnud nokkisid seda isukalt. Otse ranna keskel olid dušikabiinid, kus inimesed ennast puhta vee ja dušigeeliga pesid. Pesuvesi koos seebiga voolas läbi liiva merre.

„Hmm ... See küll õige ei tundu,” imestas Amanda, „meil käis lasteaias ükspäev külaline, kes näitas meile looduse ja loomade pilte. Ta selgitas ka, et prügi ei tohi kunagi maha visata, peab õigesti sortima ning alati jälgima, et igasuguseid keemilisi aineid niisama loodusesse ei satuks. Ei tea, miks inimesed siin täpselt nii teevad, nagu meile räägiti, et ei tohi?”

„Sest nad ei mõtle sellele, et iga inimese tegevus võib mõjutada maailma ja loodust. Ookeanid ja mered on küll suured ning võimsad, aga ühel päeval pole nendes enam elu. Kogu vesi võib olla reostunud ning loomad ja linnud, kelle koduks on meri, jäävad haigeks ja saavad hukka. Ka puhast joogivett ei leia varsti enam londitaitki ning seda ei loomade ega inimeste jaoks. Vett tuleb säästa ja puhutana hoida. Kole lugu, Amanda, kui inimesed sellest aru saada ei taha.”

Järgmisel päeval pärast lasteaeda meisterdas Amanda oma toas tubli tund aega ning külmkapi peale ilmus suurte värviliste tähtedega silt koos tühja purgiga:

1. VOOLAMA JÄETUD VEE EEST TRAHV KÜMMME SENTI.
 2. PRÜGI MITTESORTIMISE EEST TRAHV KÜMMME SENTI.
- PS PANE RAHA PURKI.

AMANDA, KESKKOND JA KLIIMAMUUTUSED

Amanda käis igal reedel viiulitunnis ja tema õpetaja oli peen prantslanna. Eriti meeldis Amandale, kui õpetaja „rrrr” põristas.

Viiulitund toimus kesklinnas ja algas kell viis õhtul. Igatahes olid nad just emaga peatänavale keeramas, kui suur hulk inimesi neile vastu tuli. Inimesed kandsid plakateid ja hõikasid valjuhäälselt mitmesuguseid lauseid. Ema võttis Amandal käest kinni ja tõmbas ta tee äärde. Plakati-
titel olid kummalised pildid loomadest, maakerast, põlevatest metsadest ja tossu ajavatest masinatest.

Järsku oli nende ees üks naljaka habeme ja triibulise salliga noor mees, kes pistis neile pihku jääkaru pildiga paberi: „Jääkaru tervitab ja palub teilt abi. Tal on palavik!”

Amanda ema tänas ja viis kohkunud Amanda viiulitundi. Kui nad koju jõudsid, läks Amanda otsejoones isa tuppa. Modo oli teda ootamas, et kuulda Amanda uutest poognapoosidest. Rääkimise asemel hakkas Amanda aga isa raamatutes tuhnima. Üle kõige maailmas armastas ta loomi ja jääkaru polnud siin mingi erand.

„Mida sa nendest merebioloogia raamatutest otsid?” päris elevant.

„Jääkaru palavikku. Tead sa sellest midagi?” vastas Amanda pilku tõstmata.

Amanda jutustas Modole tänavaljuhtunust. Modo kõrvad hakkasid ärevalt edasi-tagasi lehvima, tema kirju nahk vahetas värvi ja muutus aina tumedamaks. See juhtus alati, kui ta ärevaks muutus.

„Loomulikult on tal palavik,” pasundas Modo. „Sa oled veel väike ega tea nendest asjadest palju, aga ma kardan, et õige pea näeme kõik oma silmaga, mis juhtuma hakkab.”

„Mida siis?” imestas Amanda.

„Jääkaru ongi palavikus, sest varsti pole tal enam jääd. Kes on jääkaru ilma jäätä? Palavikus pruunkaru,” proovis Modo loogiliselt selgitada.

„Kuhu jää siis jääb?” üritas Amanda aru saada.

„Jää? Sulab ära, sest ilm muutub ainult soojemaks ja jäämäed sulavad veeks. Tema kodu lihtsalt sulab ära. Kas

sa kujutad ette, kui kole lugu see on, kui sul enam kodu pole?”

„Miks see ometi juhtub?” päris Amanda edasi.

„Paljuskki just nimelt inimeste pärast, kes tahavad pidevalt midagi tarbida ja uusi asju osta, ning tehaste ja masinate pärast, mis seetõttu üle maailma muudkui töötavad ja tossutavad. Tahad ma näitan sulle, mis jäämäge sulatab?” pakkus Modo.

Amanda kihutas elevandiga tuttavat rada pidi pilvede vahele. Nad sõitsid üle suurte teede ja linnade.

„Näed, kui palju masinaid maailmas on, ja vaata, millist tossu nad välja ajavad. Seda tuleb iga päev aina rohkem ja rohkem juurde. See tekitabki üle kogu maailma ilmastiku muutumise ja polaaraladel jäämägede sulamise. Vähe sellest, et jääkaru on palavikus, on tal varsti kõha ka.”

Amanda tundis, kuidas ta kurk suurest kaastundest kipitama hakkas. „Lendame jääkarude juurde! Palun, Modo, kell on veel vähe!”

Lennates näpistas külm Amanda nina, aga ta surus ennast tugevalt elevandi vastu. Peagi jõudsid nad suurte jääväljade kohale. Pisike polaarrebane lippas mööda pehmet, valget lund. Suur jääliustik vaatas neile otsa oma teravate valgete nurkadega, justkui oleks keegi jäätisest tüki hammustanud.

Elevant põristas külmast hambaid: „See kliima pole minu jaoks. Aga vaatamata sellele, et sooja armastan, olen ma meie maakera kuumenemise pärast väga mures. Minu osad Aafrika sõbrad on varsti nii suures palavikus, et lähivad keema.”

„Vaata,” kilgatas Amanda, „jääkarud!”

Jäävälja peal tatsas emakaru koos kahe pojaga. Jääkaru poegade valged käpad jätsid lumele käpajälgi. Midagi nii armsat polnud Amanda ammu näinud. „Modo, kuidas mina neid aidata saan?”

„Väga lihtsalt, Amanda. Püüa vältida tegevusi, mis kliima muutumist soodustavad. See on tõesti lihtne!” Terve tagasilend selgitas Modo Amandale jääkarude raviplaani nagu kogenud loomaarst.

Väike Amanda armastas üle kõige loomi ja oli nende nimel nõus erinevateks tegudeks. Ema muigas, kui Amanda kõik elektri peal töötavad mänguasjad keldrisse viis. Ta imestas, kui majas kustusid tuled ka siis, kui keegi toast paariks sekundiks lahkus. Tundus mõistlik, kui röstsaija asemel hakkas Amanda armastama tavalist saia, aga see, et Amanda auto asemel rongiga vanaema juurde soovis sõita, pani nii isa kui ka ema teda tõsiselt võtma.

„Miks sa seda tahad?” päris isa.

„Sellepärast, et ma ei taha, et jääkaru minu pärast haigeks jääks. Ta on muide minu kõige lemmikum loom peale vanaema kassi.”